

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXI. ZATURDAG den 13den APRIL 1833. N. 15.

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

Nog iets betrekkelyks de overgave der Citadel van Antwerpen.

Antwerpen, Dec. 25.—Uit het *Journal d'Anvers* heeft men hoofdzakelyk de volgende byzonderheden, wegens de overgave der citadel: "Gisteren ten drie ure schaarden de Fransche troepen zich, *en grande tenu*, in bataille op den straat weg van Boom met den maarschalk Gerard, de beide Fransche prinsen en een aanzienlyken staf aan het hoofd. Ten vier ure, defileerde het Hollandsche garnizoen voorby de Fransche troepen en legde daarna de wapenen op het glacis neder. De officieren behielden hunne degens en werden door de Fransche officieren met blyken van hoogachting overladen. By het defileren der artillerie ging er als het ware een kreet van toejuiching van de zyde der Franschen op, tot huldiging en eerbewys aan een vyandelyk legerkorps, dat zich zoo heldhaftig als onverschrokken van zyne schier onvervulbare pligten, gedurende het langdurig beleg, had gekweten. De Hollandsche krygshel[illegible] schenen uitgeput van vermoeijenis, maar desniettegenstaande nog even moedig. De maarschalk en de beide prinsen hebben een bezoek by den generaal Chassé afgelegd, betwelk de ondubbelzinnigste blyken van byzondere hoogachting voor den edelen held moet gekenmerkt hebben. De citadel heeft het voorkomen, als of zy door eene aardbeving is verwoest geworden.—Alles is er vernield, en had geene dubbel sterke blindering het kruidmagazyn nog voor telkens dreigender en dreigender gevaar behoed, er zou geen spoor meer van de geduchte sterkte overgebleven zyn.—De maarschalk Gerard heeft, in tegenwoordigheid van een aantal Hollandsche officieren, by gelegenheid van zyn bezoek by den generaal Chassé, met de hartelykste uitdrukkingen betuigd: dat de door Hollands helden ten toon gespreide dapperheid hen de achting van alle Franschen voor altoos heeft waardig gemaakt en er geen officier in zyne gelederen was, die er niet trots op zou zyn hen tot wapenbroeders te mogen bezitten. "Deze puinhoopen, Myne Heeren!"—zeide hy onder anderen, "zyn de schoonste proeven uwer helden-grootheid." En nog meende de waardige Chassé niet genoeg gedaan te hebben.

By het defileren van het garnizoen en het nederleggen der wapenen, wierp de luitenant der eerste kompagnie zynen degen zoo ver mogelyk van zich, waarop de aide-de-camp van den maarschalk hem te gemoet voerde: "Uw wapen, Myn Heer! kan in geene betere handen dan de uwe zyn. Neem het terug, wy verlangen het niet."

Toen de Hollandsche officier, die op de lunet van *St. Laurent* krygsgevangen is gemaakt, en thans naar *Valenciennes* wordt vervoerd, te Brussel aankwam, omringden hem eene menigte nieuwsgierigen. Was het omdat de Brusselaars in zoo langen tyd geen officier gezien hebben, die zyn Koning en Vaderland getrouw is? Hem te beschouwen was hun gegund; maar iets uit zynen mond te vernemen, niet. De Brusselsche dagbladen melden ons, dat sommige nieuwsgierigen hem een aantal vragen deden, maar dat hy op niet één derzelve antwoordde. De Brusselsche *Courrier* zegt, dat hy een belangvol voorkomen had. De maarschalk Gerard schynt even vruchtelooze pogingen als de Brusselaars gedaan te hebben, om iets van dien officier gewaar te worden.

Engelsche Dagbladen behelzen de volgende aanmerkingen omtrent den grooten mortier, waarvan de Franschen by het beleg van Antwerpens Citadel zich bediend hebben. Niet daarmede te vreden, dat hunne kanonnen in drie hoeken vuren, juichen deze vyanden der Hollanders thans over de aankomst van een ontzettend grooten bomketel, die in elk uur 10 tot 12 maal [illegible] veld op elk bastion, battery en barak der Citadel afschiet. Den Engelschen ligt hierin iets onbehoorlyks, dat de eene der strydende partyen door een nieuw en ongehoord werktuig een moorddadig voordeel over de andere zou verkrygen; en deze mortier moet deszelfs eigenaars de magt geven om verschrikkelyke wonderen te verrigten, indien namelyk waarheid is wat men verhaalt, dat hy een gewigt van 1000 pond kan uitbraken. Zoo er niet onophoudelyk met het zwaarste geschut van de Citadel op dezelve wordt gevuurd, alsdan moet hy in korten tyd alle werken der Citadel vernielen. Daar er echter slechts een is en men dit geschut gemakkelyk zal kunnen ontdekken, is het aan geen twyfel onderworpen, dat *Chassé* deszelfs bediening tot een bloedig en gevaarlyk waagstuk zal maken; en zonder menschen, die het behandelen, is ook het grootste geschut zoo weinig te vreezen als een zakpistool.—Men zal wel is waar, zeggen, de mortier is niets dan een grooter stuk van dezelfde soort, waarmede *Chassé* thans zoo vele Franschen neerschiet als hy slechts kan; en welligt zou ons iemand het half dozyn gloeyende kogels tegenhouden welke *Chassé* zoo gezegd wordt voor twee jaren op Antwerpen uitschoot, doch aan geene woordendraaijery zal het gelukken eenen dwerg met eenen reus gelyk te maken, en wat de gloeyende kogels betreft, staan honderd derzelven in verhouding tot eene dier bommen, als het spatten der vonken uit den schoorsteen eener stoomboot tot het barsten der ketel. Men denke eens na over de losbarsting van nagenoeg een halven ton buskruid, en alsdan zal men de vergelyking niet overdreven vinden; 500 pond daarvan, en dan nog in de open lucht, zyn toereikend om de poort eener stad tegen den grond te werpen en het hechtste muurwerk over eene lengte van meer dan 20 ellen in puin te doen nederstorten. *Indien Chassé eenen dergelyken mortier aan dezen overstelde, alsdan zou uit geene van beiden zelfs niet eene eenige bom worden afgevuurd*; want dezelfde grondslag van pryzenwaardige voorzigtigheid, waardoor oorlogvoerende volken worden verhinderd elkanders bronnen te vergiftigen, zou de Fransche en Hollandsche Generaals weerhouden hunne soldaten moedwillig aan stelligen ondergang bloot te stellen. Het eerste doel des oorlogs is te beproeven welke party de sterkste is, en het regt der volken regtvaardigt het bezigen van zekere middelen om zulks te doen blyken. Men schiet op elkander uit ligt en zwaar geschut; men valt elkander met lans en bayonet aan; men velt elkander met den sabel neder, men legt mynen en contra-mynen aan; doch het werptuig te vergiftigen zou het volkerenregt niet gedoogen: en juist dit regt zal ook verklaren, dat het eene ongehoorden afschuwelyke wreedaardigheid is, met één schot een geheel kruidmagazyn over den vyand uit te storten. W[illegible] van *Perkins* stoomkanon gelezen, hetwelk eene plaat gesmeed yzer als bordpapier doorschiet, wie niet terugschrikt voor de gedachte een quarré dapperen als met eene brandspuit te zien nederslaan? Had *Archimedes* zyne machines aan de belegerende *Romeinen* in handen gegeven, wie zou dan niet en de uitvinding en den uitvinder verwenschen. En wie gevoelt niet, zelfs wanneer men dezelven aan den kant der patriotsche Syracusers ziet bezigen, een onwillekeurig medelyden over de door verbazing getroffen veteranen, die als door den donder getroffen en vermorseld, aan een onvermydelyken dood worden overgegeven? Zoo geweldig groot is de afkeer van onnatuurlyke moordwerktuigen. Tot nog toe is het een tamelyk gelyke stryd; tot dusver beoorlogen de vyanden elkander openlyk en eerlyk; nog is het tyd den Maarschalk *Gerard* toe te roepen, dat hy afstate van zyn verschrikkelyk voornemen. Reeds was het akelige gevoel, door dezen kampstryd verwekt ten deele verdwenen; doch thans bevinden wy ons in denzelfden toestand als eenmaal de Israëliten toen *David* optrok om met den Philistynen te stryden, wiens lans eenen mastboom geleek; doch de knaap deed hem door een steenworp ter aarde tuimelen.

Op den 14den November jl. overleed te Parys de groote staatshuishoudkundige *Jean Baptiste Say*, hoogleeraar aan het *Conservatoire des Arts et Metiers*. Geheel de maatschappy verliest in hem eenen waren vriend en eenen warmen voorstander harer *wezenlyke* belangen; vooral in deze tyden, in welke deze wezenlyke belangen nog zoo weinig worden gekend, is dit verlies groot, ja byna onherstelbaar; slechts dan eenigzins te vergoeden, wanneer 's mans veelvuldige en hoogst nuttige werken in het vervolg vele lezers en beoefenaars vinden. De verdiensten van dezen man werden by zyn leven niet naar waarde geacht, doch er zal eenmaal een tyd komen, dat men de wetenschappen der *Huishouding van Staat* als de ware grondslag van alle volks-geluk zal erkennen, en dan eerst zullen deze verdiensten op den regten prys geschat worden.

BEKENDMAKING.

DE HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie heeft den Heer Josias Abinun De Lima benoemd tot Wykmeester van de Wyk No. 2 in de Willemstad, in de plaats van den Heer Jb. Delvalle, dewelke daaruit eervol ontslagen is.

Ter ordonnantie,
W. PRINCE, Sec.

Den 23sten Maart 1833.

Curaçao den 12den April 1833.

VAN wege Directeur in Rade van Policie wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, Brieven van manumissie zyn verleend geworden aan het Slaven kind *Lucas*, toebehoord hebbende aan den Boedel van wylen Françoise Bergerac, en dat de genoemde gemanumitteerde voortaan heten zal *Lucas Rinkel*.

W. PRINCE, Sec.

BEKENDMAKING.

DE ingezetenen van de Kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba worden by deze voor de laatste maal herinnerd dat de termyn tot het kosteloos inschryven in het Burgerregister, by de Gouvernements Publicatie dd. 7den der maand July 1832 vastgesteld, op ultimo der maand Juny dezes Jaars verloopen zal zyn en dat na dien tyd geene inschryving meer *kosteloos* zal mogen geschieden.

W. PRINCE Sec.

Den 11den April 1833.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie, zal de Boekhouder Controlleur aan de voordeeligste inschryvers ten behoeve der Koloniale Kas verkoopen Wissels ten bedrage van Acht Duizend Gulden Ned. Ct. door den Heer Directeur voormeld op het Ministerie voor de Nationale Nyverheid en de Kolonien op vier maanden zigt aan de order van den Algemeenen Ontvanger aftegeven.

De inschryving biljetten zullen voor ronde sommen tot *f* 100. toe tot Dingsdag den 16den dezer des voormiddags te elf ure ten Kantore van den Boekhouder Controlleur worden aangenomen.

J. PH. BOSCH.

Den 11den April 1833.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur, zal de Boekhouder Controlleur aan de voordeeligste inschryvers ten behoeve der Koloniale Kas verkoopen Wissels ten bedrage van Twee Duizend Zes en Tachtig Gulden Zeventig Centen Ned. Ct., te trekken door den Heer Directeur voormeld op het Departement voor de Marine op drie maanden zigt aan de order van den Algemeenen Ontvanger.

De inschryving biljetten zullen tot Dingsdag den 16 dezer des voormiddags te elf ure ten Kantore van den Boekhouder Controlleur voormeld worden aangenomen.

J. PH. BOSCH.

Den 11den April 1833.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur, zal de Boekhouder Controlleur aan den meest biedende ten behoeve der Koloniale Kas verkoopen min of meer Achttien Oncen Goud van het eiland Aruba, oud Ned. gewigt.

Die daartoe gading hebben kunnen de biljetten van inschryving tot Dingsdag den 16den dezer ten Kantore der Controlle van Financien inzenden.

J. PH. BOSCH.

Den 11den April 1833.

AANBESTEDING.

DE Administrateurs van het Garnizoen te Curaçao, zullen aan de minst inschryvende aanbesteden: eene leverancie van Vyf Honderd en Vyftig Nederlandsche Ellen Wit Linnen op 6-4 of zoo veel meer op 4-4 breedte, alles ten dienste der Troepen alhier in Garnizoen liggende.

De gegadigden adresseren zich met beslotene biljetten, overlegging der monsters en vermelding der pryzen, op aanstaanden Vrydag den 19den dezer des morgens te 10 ure ten Kantore van den Majoor Kommandant der Troepen binnen het Fort Amsterdam, onder korting nogtans van 2 pct. voor het fonds van buitengewone ontvangsten en uitgaven.

Zullende op deze inschryving op gemelden dag en uur te gelyker tyd het antwoord worden gegeven.

De Administrateurs van het Garnizoen te Curaçao,
Op last van dezelven,
De Kapitein Kwartiermeester,
J. M. VAN EPS.

Den 12den April 1833.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 12den April 1833.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt te kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 17 Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden EenOnce minder zullen kunnen wegen, op pœne als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd.
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretaris van het Gemeente-Bestuur,
den 4den April 1833.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand April zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapen of Lams Vleesch op niet hooger den 25 Centen per pond.

Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pœne als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

TE HUUR

En te bevragen bỳ den ondergeteekende.

HET Huis van de Plantagie VALENTYN, met privilegie van vele voordeelen die de huurder van de Plantagie zal kunnen trekken.

Drie groote Pakhuizen geschikt voor de commercie, gelegen aan den Waterkant van de Overzyde der Haven, voor zeer geringe huurpenningen.

M. CAMBIASO.

Den 28sten Maart 1833.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—APRIL.

6.	golet Casualidad, Chirino,	Cumarebo
	bark Dolores, Fernandez,	Coro
	—— Margaritha, Lopez,	dito
9.	golet Maria, Blanch,	St. Thomas
	—— Aguila, Yrasquin,	dito
	bark San José, Martines,	St. Jans Kaai
10.	brik Union, Jurley,	Philadelphia
	—— Aurora, Champion,	Nieuw York

UITGEKLAARD—APRIL.

6. brik Stranger, Hull,
golet Amazona, Rojas,
9. —— Casualidad, Chirino,
bark Liveris, Gonzales,
10. golet Magdalena, Ramires,
—— Gran Maria, Jones,
—— Rapid, Davison,
—— Abeona, Beschop,
12. —— Geertruida, Levy,
bark Dolores, Fernandez,
—— San José, Dias,
golet Aguila, Simon,
brik Aurora, Champion,

Met de aankomst van een vaartuig uit Nieuw York, hebben wy Couranten tot den 14den Maart ontvangen, behelzende Londensche berigten slechts tot den 19den January. Uit St. Thomas hebben wy teffens Couranten ontvangen, welke niets behelzen uithoofde van het wegblyven van Europische vaartuigen. Ook was de tyd der aankomst te St. Thomas van de Pakket en de Mail boat reeds lang verstreken en deze vaartuigen waren nog niet komen opdagen. Men is van gevoelen dat het weder, in het laatste gedeelte der maand January en in den loop van February zeer slecht moet geweest zyn, ten welke gevolge de Europische vaartuigen opgehouden worden.

Uit de Nieuw Yorksche Couranten bemerken wy dat de Schelde open gezet is voor de vaart van alle volken, behalve voor de Engelsche en Fransche vaartuigen, tot zoo lang deze gouvernementen hun beslag op de Nederlandsche vaartuigen ingetrokken en het opbrengen derzelven zullen gestaakt hebben.

Men ziet hieruit dat de onregtvaardige maatregel der Engelsche en Fransche gouvernementen om Nederlandsche vaartuigen optehouden en aantebrengen nog niet ingetrokken is, gelyk de te Suriname van Demerary ontvangene berigten, zulks aangekondigd hebben. Ook vernemen wy dat er alhier brieven van Suriname zyn, welke die berigten loochenstraffen.

Behalve de tyding der openzetting van de Schelde, behelzen de Nieuw Yorksche Couranten niets betrekkelyk den toestand der zaken tusschen Holland en Belgie, dan alleen het voorstel van Engeland en Frankryk aan het Nederlandsche gouvernement en deszelfs antwoord door een tegen voorstel, welke wy reeds in vorige Couranten medegedeeld hebben.

Berigten uit Portugal loopen tot de dagteekening van Lissabon 9den January; zy vermelden dat Lord Harvey aldaar van Madrid was aangekomen en na verscheidene malen met Lord Russell, Admiraal Parker en de engelsche en Fransche konsuls byeenkomsten gehad te hebben, zich tot het gouvernement van Don Miguel heeft gewend en na verscheidene achtereenvolgende dagen met dat gouvernement in gemeenschap te zyn geweest, men een depeche voor Don Miguel, die zich by het leger bevond, heeft afgevaardigd, hem verzoekende onverwyld in de hoofdstad terug te keeren. Men wil dat deze onderhandeling de strekking heeft om een' wapenstilstand tot stand te brengen, tusschen Don Miguel en zynen broeder Don Pedro. De Ministers van Don Miguel schynen zeer te verlangen naar eene verzoening tusschen deze twee broeders. De voorwaarden van dezen wapenstilstand schynen nog niet juist bekend te zyn; maar men schynt de grondslagen van denzelve te bepalen op de volgende punten:

Don Miguel zal Portugal moeten verlaten; een Regentschap zal in naam van Donna Maria daargesteld worden.

Het is natuurlyk dat het tweede punt de grondslag van alle bevrediging tusschen Don Miguel en zynen broeder moet uitmaken.

Men zegt dat het hof van Madrid afkeerig schynt te zyn aan het daarstellen, in den tegenwoordigen tyd, van een konstitutioneel gouvernement in Portugal. Lord Harvey is van Lissabon naar Madrid vertrokken, om met Sir Stratford Canning in deze zaak te beraadslagen.

De jongste berigten uit Oporto bevestigen het bovengemelde en vermelden dat Don Miguel van het leger naar Lissabon is vertrokken.

Het leger van Don Pedro was zeer bemoedigd onder het bevel van den Generaal Solignac, die de linie van den vyand had willen doorbreken en aanvallender wys handelen.

Berigten uit Ierland hangen eene treurige schildery op van den ongelukkigen toestand der inwoners van dat noodlottige land. Inzonderheid in het zuiden van Ierland worden gedurig de grootste buitensporigheden gepleegd. De leenmannen weigeren renten te betalen of het moet zyn aan hunne leenheeren zelven in persoon, ten einde de afwezigen te dwingen, op hunne heerlykheden terug te keeren.

Zoude het niet beter zyn voor de leden van de *Anti Slavery Societies* om het belang van hunne landgenooten, die hun het naaste zyn, ter harte te nemen, op dat derzelver ellende geleenigd worde, dan zich te bemoeijen met de negers in de West-In-

diën, die ver van hen verwyderd zyn en hunne bemoeijing volstrekt niet noodig hebben? Men moet eerst beginnen zyne landgenooten te helpen en wanneer deze reeds geholpen zyn, als dan zyne hulpe verder uitstrekken.

Berigten uit Napels tot den 23sten December, vermelden dat twee dagen geleden de uitbarstingen van de Vessivius zeer geweldig zyn geweest. Men hoorde te Napels duidelyk de geruchten der uitbarsting.

REGENKUNDIGE WAARNEMING

Gedaan op de Plantagie Savonet, gelegen in het westelyke gedeelte van het eiland.

Hoogte der gevallene regens.

1832	mille mêtre.
In January	035.
February	013.
Maart	005.
April	015
Mei	000
Juny	000
July	003
Augustus	000
September	020
October	180
November	040
December	062
	373

Wanneer men deze opgave vergelykt met die van het vorige jaar, zal men bevinden dat er in 1832, 204 mille mêtres minder regen is gevallen dan in 1831.

Daar nu de oogst in 1831 onvoorspoedig is geweest uit gebrek aan genoegzame regen, dan moet die van 1832 nog slechter uitvallen, zoo als de uitkomst dan ook heeft geleerd. Wanneer men een algemeenen overslag maakt, zal men hoogstens op drie maanden kost voor de slaven kunnen rekenen; en men zal genoodzaakt zyn de benoodigde maïs van buiten 's lands aantekoopen, te meer daar wegens de beide voorgaande ongunstige oogstjaren de maïs, welke sommige planters uit vorige gunstiger oogsten in schuren hadden opgelegd, thans byna verbruikt is.

Daarenboven zyn de putten door de weinige regens slecht van water voorzien, ja zelfs hebben verscheidene plantagien reeds gebrek aan water en voedsel voor het vee gehad; gelukkig echter de regen van gisteren in den morgenstond, die waarschynelyk over het gansche eiland gevallen is, en de planters de hoop inboezemt, dat de droogte van dit jaar, welke zy met yzing te gemoet zagen, voor het vee niet zoo vernielend zal zyn als die van het verloopene jaar.

Het is onnoodig andermaal aantemerken dat het niet overal evenveel als op de plantagie Savonet geregend heeft. Het is toch by elk een bekend dat op alle eilanden het westelyke gedeelte het vruchtbaarste is en dat dáár de meeste regen valt. Echter vindt het in enkelde gelegenheden plaats, dat er op een tyd in de oost of middel divisie zwaarder regent dan in de west divisie, doch over het algemeen genomen vallen er meer regens in de west divisie dan elders.

SPANJE.

Parys, Dec. 28.—De Minister de Broglie heeft, na het ontvangen van depeches uit Madrid van onzen gezant, zich naar den Koning begeven, en zich, benevens den maarschalk Soult, met Z. M. onderhouden. Volgens de loopende geruchten, zyn die depeches vergezeld van eenen brief der Spaansche Koningin aan onze Koningin, waarin zy zich zeer beklaagt over de woelingen der party van Don Carlos, welke krachtig door de vreemde gezanten ondersteund werd. Ook zoude de Spaansche Koningin bezwaard wezen over het byeenroepen der Cortes; deze vergadering toch zoude het dekreet van Koning Ferdinand, waarby de Salische wet is herroepen, moeten bekrachtigen, opdat, na den dood des Konings, de Koningin en hare dochter de regering zouden kunnen uitoefenen, doch aan den anderen kant vreest men, dat het byeenroepen der genoemde vergadering groote moeijelykheden zal doen ontstaan. In dezen stand van zaken moet de Spaansche Koning dringend om bystand van Frankryk verzocht hebben.

Men verzekert, dat dien ten gevolge ons bestuur maatregelen zal nemen tot het byeentrekken eener krygsmagt op de Spaansche grenzen, en dat de prins de Talleyrand gelast is, om te Londen verder de noodige voorzieningen te maken omtrent de aangelegenheden van Spanje en Portugal.

Frankfort, Dec. 30.—Omtrent de aangelegenheden van Spanje, maakt men in de berigten uit Weenen de volgende aanmerkingen: "Sedert de terugkomst van den heer Zea Bermudez te Madrid, moet men ook te Parys de overtuiging hebben bekomen, dat de Spaansche regering niet gezind is, om hare staatkunde met die van het Fransche bewind in een te smelten, en door gevaarlyke hervormingen de rust des lands op het spel te zetten. Men ziet dat de heer Zea de zaken met groote behoedzaamheid, maar ook tevens met die standvastigheid wil handhaven, welke tot dus verre in alle zyne openbare handelingen doorstraalt. De minste onvoorzigtige stap van zynen kant zoude den algemeenen vrede in gevaar kunnen brengen, vermits van het oogenblik af aan, dat de Engelschen in Spanje eenen bondgenoot meenden te vinden, zy zich, ten minste naar de meening hunner tegenstanders, zouden geregtigd wanen, om aan het overige Europa de wet voor te schryven, gelyk zy daarmede reeds met Holland een begin trachten te maken."

(Uit eene Arnhemsche Courant.)

De Minister van Buitenlandsche Zaken.

Zoo grievend het voor den regtgeaarden Noord-Nederlander is, dat hy zyn Vaderland door wrokkende en roofgierige naburen aangevallen ziet, die zich niet schamen, om, voor het oog van geheel het beschaafd *Europa*, het schteeuwendst en schroomelykst onregt te plegen, ondanks alle gemagtigde en vredelievende beginselen van het eerbiedwaardig Hoofd onzen staats; ondanks alle pogingen, sedert twee jaren, door dien edeldenkenden monarch aangewend, om voor het *Oude Nederland* eenen eerlyken vrede te verwerven;—zoo streelend is het ook voor den waren nakomeling der oude Batavieren, zulk eene warme, gezonde en mannelyke taal te hooren, als door Z. E. den minister van buitenlandsche zaken, by de mededeeling van den 18den dezer aan de Staten-Generaal, is uitgesproken.—

Warsch van alle vlaijery, en overtuigd dat de lof, door den tydgenoot aan hooge staatsdienaren toegekend, zelden van alle partydigheid ontbloot is, moet toch elk weldenkend Vaderlander van harte met my instemmen, dat wy *eere moeten geven, dien eere toekomt* en *deze* zeker in eene ruime mate den waardigen VERSTOLK VAN ZOELEN toekomt. Had *Nederland*, in de veege omstandigheden van het jaar 1584 tot 1619, eenen OLDENBARNEVELD, later van 1654 tot 1672 eenen JOHAN DE WITT, wien men den lotbeschikker van *Europa* noemde, in 1832 heeft het een staatsdienaar voor de buitenlandsche zaken, die het luisterryk klaverblad heerlyk voltooit!—

Gelezen, herlezen en onuitwisbaar in het geheugen geprent wordt die taal van het vrye nakroost van Bato; duizend en duizend malen worde zy nog door den naneef herhaald, en daarby gezegd: zoo sprak een staatsman in de benarde omstandigheden van het 32ste jaar der negentiende eeuw!—

Zoo onze erf-en aarts-vyanden, de roofzuchtige, eigenbatige Britten, die taal lezen, en nog een enkel greintje zedelyk gevoel bezitten, moeten zy bloozen over hunne Godtergende en menschonteerende handelwyze! Maar het is meer te vreezen, dat de in de school van MACHIAVEL volleerde staatsdienaren, de verachtelyke TALLEYRAND en GREY, alle zedelyk gevoel hebben uitgeschud.—

Die taal vindt daarentegen ongetwyfeld een weerklank in aller harten door geheel het *Oude Nederland*, en wordt door al wat edel denkt in gansch *Europa* bewonderd. Zy bevestigt op nieuw, dat de pennen onzer staats-, gelyk het staal onzer krygslieden, eerbied en ontzag weten in te boezemen!—

Nederlanders, Landgenooten! wy mogen ons geluk wenschen in dit vrye land te zyn geboren en opgevoed; tot het kroost dier vaderen te behooren, die nu met een oog van welgevallen uit hoogere sferen op hunne nakomelingen staren; maar wy mogen en moeten ons zelven ook driewerf geluk wenschen, tydgenooten te zyn van een anderen WILLEM DE I en vele edele en manhaftige Vaderlanders, die hunne vlugt reeds in de onsterfelykheid hebben uitgespreid.—

Het is waar, de toekomst is nog in nevelen gehuld en de Voorzienigheid alleen weet wat lot het dierbaar Vaderland voortaan beschoren zy; maar zyn niet alle tydperken van onzen roem, door donkere en benevelde uitzigten voorafgegaan?—

Waar zouden wy de namen van een' WILLEM *den Eerste*, van OLDENBARNNEVELD, van VAN DER WERF, RIPPERDA en zoo vele anderen, met gouden letteren in 's lands historie geboekstaafd, vinden, zoo niet de Castiliaansche beulen den landzaat zoo geprangd hadden? Waar prykten de namen van de DE RUITERS, EVERTSENS, KORTENAARS, TROMPEN en VAN GALENS, zoo niet de Albionsche struikroovers ons zoo dikwerf gesard en ten bloede toe getergd hadden.—Niet dat wy, tuk op lauwren, naar gevaarvolle tyden zouden wenschen; neen, wy moeten, gelyk onze minister zich uitdrukt, "verdedigend en behoedend te werk gaan" en trots al onze nationale roem, trots al onze beschaving, zou ik het volk benyden, welke geschiedenis vervat ware in de woorden: "Hier heerschte, sedert de grondvesting der vryheid, beschaving; hier wordt de deugd algemeen vereerd en betracht; hier leeft het volk in de heiligste eendragt."

Onwrikbaar als eene rots, te midden van het woeden der elementen, kalm als helden, die, hunner edele zaak bewust, pal staan, om de onschuld te verdedigen, van geen wankelen of wyken weten, als eene grimmige tygerwoede onzen laatsten druppel bloeds wenscht in te zwelgen, met moed in het hart en het oog naar boven, naar Hem, die ons meermalen ten schild en toevlugt verstrekte; zoo zullen, zoo durven wy, vrye medeburgers! den storm bezweren, die ons bedreigt; terwyl ons aller leuze is.

Eer met het bloedig staal in onze vuist (is
sneven,
Eer Bato's heilig erf den vloeden wedergeven,
Eer dat een ruige Brit of ooit een wufte Gal
Het vrye Nederland zyn kluisters smeden zal!

23 Dec. 1832.

UITTREKSELS UIT SURINAAMSCHE COURANTEN.

AMSTERDAM.—Wy hebben gezegd en herhalen het, dat niet het belang van Belgie maar wel het belang van Engeland zekere artikelen aan sommigen der Belgische dagbladen in de pen geeft; dat die artikelen, wel verre van het werk te zyn der schryvers dier zelfde dagbladen, integendeel van de onzigtbare hand uitgaan, die thans alles in Belgie regelt ——— Engeland alleen kan, metterdaad, er belang by hebben om dit algemeen erkend feit te betwisten, dat John Bull alle de volkeren in de revolutionnaire wegen voortstuwt, om ten zynen voordeele hunnen handel en hunne nyverheid te vernietigen. De bewyzen voor deze waarheid zyn de volgende; het heelal biedt ze aan.

Op den Amerikaanschen bodem is nog slechts één staat aanwezig, waar men den voet zetten kan zonder zich te midden van een volk te bevinden, hetwelk door de baatzuchtige staatslisten van Engeland tot rampspoed is gedoemd; de Afrikaan van Egypte, even als die der Kaap de Goede Hoop, wordt het voorwerp zyner speculatien, van dezen heeft het de rust verstoord, van genen het geluk vernietigd, altyd om van hun verderf te kunnen voordeel trekken! Waarom zyn die volken van Indië verdeeld, onderdrukt, beroofd? Waarom anders, dan om Engelands rykdom te vergrooten. Welke magt heeft eerst den opstand der Grieken bevorderd, en hen later aan hun lot overgelaten? Engeland.—Wie hoeft by het oproer in July 1830 te Parys het eerste geweerschot gedaan? Een Engelschman.—Wie heeft zich gehaast om aan dat oproer den vorm van omwenteling te geven door er de wettelykheid van te erkennen? Het Kabinet van James.—Wie heeft, achter het scherm dier revolutie zich én Belgie én de kolonien, met welke Holland het bezit van Belgie had betaald, toegeëigend? Engeland.—Wie stookte heimelyk den opstand op Java tegen het Hollandsche gouvernement aan, en zond den Negers op dat eiland geweeren, wapenen, amunitien om de Hollanders te bevechten? Engeland. Van waar kwamen de wapenen en het geld, den Polen over Polangen toegezonden? uit de Engelsche havens.—Toen Frankryk, onder de restauratie, de omwenteling in Spanje heeft willen stuiten, van waar alleen ontmoette het daartoe tegenstand? van wege het Britsche ministerie,—Wie heeft wederom nu onlangs de revolutionaire expeditie van Don Pedro bezoldigd? Engeland; Engeland, overal en altyd Engeland. Datzelfde Engeland is het, hetwelk zoo veel slechts in deszelfs vermogen is, het welslagen dier expeditie bevordert; hetwelk door het magt vertoon van deszelfs schepen, door deszelfs bedreigingen tegen Spanje, door deszelfs bevelen aan Frankkryk, er toe tracht te geraken dat de despoot van Brazilie het schiereiland Jacobinisere; Engeland is het, dat de Fransche en Belgische revolutionnairen bezoldigt en aanmoedigt, dat Duitschland ophitst tegen de wyze maatregelen, welke de Duitsche Bondsvergadering heeft genomen; dat eindelyk de schaamteloosheid zoo verre dryft van in deszelfs hoofdstad in het openbaar Belgische, Fransche, Italiaansche, Portugesche, Poolsche en Britsche committees daar te stellen, wier roeping is geheel het vasteland te revolutionneeren. ——— Dat de Belgische dagbladen zich de hand op het hart leggen, en in gemoede zich afvragen of er meer bewyzen eener daadzaak kunnen gegeven worden!—Wil men zeggen dat Engeland door zyne staatsschuld te vergrooten en zyne fabryken uit te breiden, zich in eenen toestand heeft geplaatst, die aan hetzelve deze helsche politiek voorschryft, dit laat zich bevroeden; maar te zeggen dat het die politiek niet volgt, dat het in alles tot heil der menschheid werkzaam is, dit hoet op eene gruwzame wyze met het menschelyk geslacht den spot te dryven!

Maar vraagt zich of het mogelyk is dat Wellington even zoo handele als Canning? Ja, zeer zeker ja: met minder vermaak welligt, maar met even veel yver.—Weet men dan in Belgie niet, dat voor elk punt der politiek een geheel gereed plan in het kabinet van St. James voorhanden is, dat de ministerien veranderen zonder dat de plannen veranderd worden, en dat dit juist de kracht van Engeland uitmaakt. Canning heeft gedurende zyn ministerie de rampen gezaaid, die thans Europa treffen; Wellington heeft gedurende zyn beheer den revolutionnairen akker bebouwd, Grey zamelt den oogst in, en kwamen morgen de Torie's aan het bewind, zouden zy, even zoo als de Whigs het doen, alle de revolutiën op het vasteland begunstigen; dit heeft Wellington geenzins ontkend.

"Maar," zegt men, "het is ongerymd, te gelooven dat Engeland niet zoude ingezien hebben dat de revolutionnaire splinters op hetzelve zouden afspringen.—"Het heeft dat wel voorzien, maar zonder er de kracht van te kunnen berekenen, en buitendien heeft Engeland nimmer de uitwerkselen van dien terugstoot gevreesd, en vreest het dezelve nog geenszins, omdat eene langdurige ervaring aan hetzelve van op verren afstands eene waarheid geleerd heeft (en wat heden in Frankryk en Belgie gebeurt, maakt dezelve voor de gansche wereld onbetwistbaar), dat, namelyk, wanneer een volk zich te overdreven vry maakt, niets gemakkelyker is dan hetzelve met gevoelige slagen gevangenissen en ellenden van deszelfs ontaarding tot de rede terug te brengen.

De *Allgem. Litt. Zeitung* van den 3 November bevat, onder het opschrift van *Brief, geschreven op den verjaardag van den dood van Gustaaf Adolf*, het volgende artikel, hetwelk ons voorkomt veel lichts te verspreiden over de laatst te Londen gevoerde onderhandelingen en ook voor de toekomst van belang te kunnen zyn.

"De LondenscheConferencie heeft hare werkzaamheden geëindigd, zonder iets beslist te hebben. De vrede is niet bevestigd geworden, want de geest van Talleyrand, dat is, de loosheid, heeft gezegepraald, niet de wysheid, die het oog houdt op den duur van een Ministerie, niet de weldadige beschermgeest van Engeland en Frankryk. Die met den ouden in dieplomatieke kunstgrepen volleerden Minister onderhandelt, kan zeker zyn *adcalendas graecas* (St. Nimmersdag) verwezen te worden. De archiven der Conferencie behooren van nu af aan tot het gebied der geschiedenis.

Reeds in den aanvang werd aan de Conferencie eene Memorie ingediend, waarby uit een aantal stellingen, tot de hoogere staatkunde behoorende, hoogst merkwaardige gevolgen werden afgeleid. Men stelde twee welbekende waarheden op den voorgrond:

1e. Geen Engelsch Ministerie kan de Schelde in het bezit van Frankryk laten, omdat een zoo magtige bezitter van de Schelde gevaarlyk kan worden voor de Teems. Het is alleen van dien kant, dat Engeland gevaar te vreezen heeft. Belgie, hetwelk met Holland niet wil en niet kan vereenigd zyn, moet der halve, om niet in handen van Frankryk te vallen, een afzonderlyken Koning hebben. Maar veiligheid van Belgie, hoezeer formelyk, (uitwendig) van Frankryk gescheiden, en wanneer men niet wil dat hetzelve wezenlyk eene Fransche Provincie blyve, kan niet worden verkregen dan door Belgie aan Middel Europa te verbinden.

De algemeene vrede is eerst dan mogelyk, wanneer Midden-Europa eenen vasten grondslag zal hebben, in voege dat hetzelve sterk genoeg zy om zich tegen het Oosten en het Westen te verdedigen en alle aanraking of toenadering tusschen het Oosten en het Westen te beletten. Het is Pruissen, hetwelk voornamelyk Middel-Europa uitmaakt. Pruissen heeft nog geenen vasten grondslag.

De schoonste gelegenheid is dáár *arripe crines*, (vat haar by de haren.)

Uit dit vooruitgestelde leide men de volgende gevolgtrekking af: de Vorst, die het regt van erfopvolging in Hanover bezit, moet zyne regten op de kroon ten behoeve van Pruissen afstaan en zal Belgie in ruil erlangen. Brunswyk zoude tegen Luxemburg geruild worden.

Van het oogenblik af, dat Hanover een gedeelte van Pruissen zal uitmaken, zullen Pruissen en Engeland natuurlyke vrienden en bondgenooten zyn. Pruissen zal ten westen door Holland en Belgie begrensd zyn. Van af dat oogenblik zullen Pruissen en Engeland de scheidsregters en meesters zyn van alle hoofdbelangen van Europa tot aan de Middelandsche zee.

De gelegenheid voorby zynde, kan men, zonder onbescheiden te zyn, daarvan spreken. Dit staat in alle gevallen vast, dat voor Engeland niets wenschelyker is, dan eene wet, volgens welke de kroon van Groot-Brittannie nimmer meer met eene kroon van het vaste land kan vereenigd worden. De valsche stelling, waarin Engeland zich, ten gevolge van het bezit van Hanover, tegen over Pruissen bevonden heeft, is de ware reden van het overwigt, hetwelk Frankryk sedert 1806, aan gene zyde van den Ryn uitgeoefend heeft. Deze onevenredigheid is nog vermeerderd door den afstand van Oost-Vriesland en Hildesheim.

In het belang van den vrede, zal het steeds eene waarheid blyven, dat Middel-Europa sterk moet zyn, ten einde de strydige krachten te kunnen scheiden en de rust te bevelen. Pruissen heeft den linker Rynoever aangenomen, maar het is, in waarheid, niet gehouden om zich daarvoor uit te putten. Door het bezit van den linker Rynoever heeft Pruissen andere pligten, maar tevens ook andere regten, dan het zoude hebben, indien het deze gevaarlyke stelling niet had aangenomen. Om dezelve te vervullen, moet Pruissen de noodige middelen bezitten. Daar nu deszelfs financiele stelsel geheel afhangt van de wetten op den handel, moet Pruissen de Elbe en Wezer in zyne magt hebben.

Pruissen moet de *hegenomie* uitoefenen in alle betrekkingen met het buitenland. Wat beteekent dit? vragen de ondankbaren, die in vredestyd den Pruissischen adelaar even weinig beminnen als het vuur in den zomer; maar die in tyden van oorlog by hoopen onder de vleugelen van dezen adelaar zamenscholen, even als men des winters doet rondom den warmen haard.

Wat noemt gy hegenomie? (*) Dit wil zeggen, dat vóór en boven alles de Pruissische vlag de banier moet zyn, om welke alle magten, van den Weichsel af tot aan den Moesel, van het Filtelgebergte tot aan Helgoland, zich komen scharen. Dit is het eenig middel om aan de vyanden eerbied in te boezemen; zulks zal hun bekommering baren, doch juist daarom zoude het weldadig zyn. Dat in ieder militair ressort van Noord-Duitschland eene eereplaats aan de Pruissische vaan voorbehouden blyve; dat alle jonge lieden, bekwaam om de wapens te dragen, dáár, voor het geval van oorlog, den eed van trouw aan die vaan zweeren; dat dáár Pruissische Inspecteurs-Generaal, jaarlyks eene wapenschouw houden, dat in een van de bovenhoeken der vaan zich de wapens bevinden van het land, tot hetwelk zy behooren.

Zóó gewapend en aan Engeland verbonden, staat Noord-Duitschland in volle kracht daar, tegenover het Oosten en Westen.

Aan de Pruissische vaan hechten zich de eer en de veiligheid. Zonder veiligheid naar buiten, zyn vryheid en orde naar binnen onmogelyk; wat zouden de schoone Ryn-gewesten zonder Pruissen zyn? Dat wat Moldavie en Wallachye waren.

Eene naauwere verbindtenis tusschen Beyeren, hetwelk Ryn-Beyeren aangenomen heeft, en Würtemberg en Baden ligt evenzeer in de orde der dingen. Maar het zoude strydig zyn met de orde, dat Pruissen kryg voerde voor Holland, als zoodanig. Ten einde Pruissen magtig zy aan den Ryn, ten einde hetzelve zyn edelste bloed niet nutteloos op dezen stroom vergiete, behoort hetzelve bovenal op eenen vasten voet en aan de Elbe en aan de Wezer gevestigd te zyn. Men strydt wel voor zynen eigen haard, maar nog beter wanneer men van de regtvaardigheid ten volle overtuigd is. Gustaaf Adolf streed niet voor zyn eigen land en hy was niettemin de held en de verdediger van Europa.

Het is voor beide, voor zyn eigen haard en voor de geregtigheid, voor de veiligheid van alle Duitschers, voor den vrede van Europa, voor de mogelykheid van de zedelyke ontwikkeling der menschheid, dat Pruissen strydt, wanneer het niet duldt, dat Frankryk zich van een enkel dorp aan dien kant van zyne grenzen, meester maakt. Wanneer Pruissen zich, ter bereiking van dit edele doel, de noodige middelen verschaft, en den schepter en het zwaard, als den maarschalksstaf, voor het heil van alle volken van Duitschland vereenigt, dan zullen allen het zegenen. Dat allen, die van het Noorden zich naar Mentz begeven, zich onder zyn banier scharen en uitroepen; *in hoc signo vincimus*.

Hy die een ander teeken voor de krygsbenden van Noord-Duitschland wilde oprigten, zoude tweedragt zaaijen en zich aan hoog verraad schuldig maken.

Weg derhalve met de kunstgrepen der oude diplomatie, die door loosheid der verdeeling van Saksen bewerkte, met de bedoeling om het hart van Duitschland door den nayver te vergiftigen, en Pruissen en Engeland in de tegenwoordige oogenblikken oneenig te maken, ten einde des te ruimer spel aan Frankryk te bezorgen.—Laten Pruissen en Engeland vereenigd zyn en Frankryk vermag niets: Zyn Pruissen en Engeland oneenig, Frankryk zal daarmede dadelyk zyn voordeel doen.—Koning Leopold is de schoonzoon van den Koning der Franschen. Het is niet Lodewyk Philips die aan het groote doel van den vrede denkt: het is Koning Frederik Wilhelm, die opregtelyk den vrede, de geregtigheid en de eer wenscht. Maar de oude Schikgodinnen besturen het lot der Vorsten en der Volken.

(*) Eigenlyk *oppermagt*; men zoude kunnen zeggen *Dictatorschap*.